

Міністерство освіти і науки України
Харківський національний економічний
університет імені Семена Кузнеця

II ВСЕУКРАЇНСЬКА НАУКОВО-ПРАКТИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ

*«ФІЗИЧНЕ ВИХОВАННЯ, БЕЗПЕКА ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ
І СУЧАСНІ ТЕХНОЛОГІЇ ВИРОБНИЦТВА»*

21 березня 2025 року

Збірник наукових праць

Міністерство освіти і науки України
Харківський національний економічний університет імені Семена Кузнеця
(Харків, Україна)
Національний аерокосмічний університет «Харківський авіаційний інститут»
(Харків, Україна)
Національний технічний університет «Харківський політехнічний інститут»
(Харків, Україна)
Харківський національний педагогічний університет імені Г. С. Сковороди
(Харків, Україна)
Харківська державна академія фізичної культури
(Харків, Україна)
Державний біотехнологічний університет
(Харків, Україна)
Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана
(Київ, Україна)
Луцький національний технічний університет
(Луцьк, Україна)
Національний університет «Одеська політехніка»
(Одеса, Україна)
Львівський державний університет фізичної культури імені Івана Боберського
(Львів, Україна)
Технічний центр «ВаріУс»
(Дніпро, Україна)

Збірник наукових праць

II ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ ФІЗИЧНЕ ВИХОВАННЯ, БЕЗПЕКА ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ І СУЧАСНІ ТЕХНОЛОГІЇ ВИРОБНИЦТВА

м. Харків, 21 березня 2025 року

**Харків
2025**

УДК [796+614+338](063.034)

Ф50

Фізичне виховання, безпека життєдіяльності і сучасні технології виробництва : збірник тез II Всеукраїнської науково-практичної конференції (електронне видання), 21 березня 2025 року / за заг. ред. А. А. Івашури. Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2025. 274 с.

*Рекомендовано до видання рішенням вченої ради Харківського національного економічного університету імені Семена Кузнеця.
(протокол № 4 від 22.04.2025 р.)*

Редакційна колегія:

Серпухов М. Ю. – к.е.н., доцент, проректор з навчально-методичної роботи і стратегічного розвитку ХНЕУ ім. С. Кузнеця, Україна.

Івашура А. А. – к.с-г.н., доцент, завідувач кафедри здорового способу життя, технологій і безпеки життєдіяльності, ХНЕУ ім. С. Кузнеця, Україна.

Новіков Ф. В. – д.т.н., професор, професор кафедри здорового способу життя, технологій і безпеки життєдіяльності ХНЕУ ім. С. Кузнеця, Україна.

Рядова Л. О. – к.фіз.вих., доцент кафедри здорового способу життя, технологій і безпеки життєдіяльності ХНЕУ ім. С. Кузнеця, Україна.

Протасенко О. Ф. – к.т.н., доцент, доцент кафедри дорового способу життя, технологій і безпеки життєдіяльності ХНЕУ ім. С. Кузнеця, Україна.

Мкртічан О. А. – д.п.н., доцент, професор кафедри здорового способу життя, технологій і безпеки життєдіяльності ХНЕУ ім. С. Кузнеця, Україна.

Михайлова Є. О. – к.т.н., доцент, доцент кафедри здорового способу життя, технологій і безпеки життєдіяльності ХНЕУ ім. С. Кузнеця, Україна.

Баканова О. Ф. – к.фіз.вих., доцент, завідувача кафедри фізичного виховання, спорту та реабілітації НАУ «ХАІ», Україна.

Помещикова І. П. – к.фіз.вих., доцент, завідувача кафедри спортивних та рухливих ігор, ХДАФ, Україна.

Дудко М. В. – к.фіз.вих., доцент, завідувач кафедри фізичного виховання Київського національного економічного університету ім. В. Гетьмана, Україна.

Собко І. М. – к.фіз.вих., доцент кафедри олімпійського і професійного спорту, спортивних ігор та туризму, ХНПУ ім. Г. С. Сковороди.

Кравченко О. С. – старший викладач кафедри здорового способу життя, технологій і безпеки життєдіяльності, ХНЕУ ім. С. Кузнеця, Україна. **Відповідальний секретар.**

Збірник містить матеріали II Всеукраїнської науково-практичної конференції «Фізичне виховання, безпека життєдіяльності і сучасні технології виробництва». У наукових працях висвітлено актуальні проблеми та розвиток фізичного виховання молоді, представлена методологія, конструктивні міждисциплінарні підходи, сучасні технології й можливі моделі підвищення ефективності концепції здорового способу життя, спортивних заходів, безпеки людини і довкілля в сучасних умовах, розглянуті актуальні питання сучасних технологій виробництва та надання послуг.

Матеріали конференції можуть бути використані в науково-дослідній роботі та освітньому процесі закладів вищої освіти.

Вітальне слово до учасників конференції

21 березня 2025 року у Харківському національному економічному університеті імені Семена Кузнеця відбулася II Всеукраїнська науково-практична конференція «Фізичне виховання, безпека життєдіяльності і сучасні технології виробництва».

Організатором конференції є кафедра здорового способу життя, технологій і безпеки життєдіяльності факультету підготовки іноземних громадян. Науковці, викладачі, докторанти, аспіранти, здобувачі вищої освіти представили матеріали наукових досліджень за тематичними напрямками:

- Сучасні тенденції в фізкультурно-оздоровчій та спортивній діяльності;
- Психолого-педагогічне та медико-біологічне забезпечення занять з фізичного виховання та спорту;
- Фізичне виховання та рухова активність різних верств населення;
- Питання безпеки людини і довкілля в сучасних умовах;
- Актуальні питання сучасних технологій виробництва та надання послуг.

Наша конференція, що охоплює міждисциплінарні питання, дає змогу розглядати ці проблеми з різних перспектив, що сприяє глибшому розумінню та пошуку інноваційних рішень.

Обговорення проблемних питань під час конференцій набуває з кожним роком дедалі більшого наукового значення, оскільки сучасна наука дедалі частіше стикається з викликами, що потребують міждисциплінарного підходу. Конференції стають важливими платформами, де вчені з різних галузей можуть об'єднувати свої знання, обмінюватися ідеями та спільно шукати рішення для складних проблем.

З кожним роком конференції стають дедалі важливішими, адже наука рухається в напрямку інтеграції знань. Обговорення проблемних питань на таких заходах не тільки підвищує рівень наукових дебатів, а й слугує каталізатором для інновацій. Завдяки цьому можливо не тільки критично оцінювати поточний стан знань, а й розробляти нові, більш обґрунтовані рішення.

У роботі конференції взяли участь представники 25 вищих навчальних закладів та організацій з різних обласних центрів та міст України. В оргкомітет конференції надійшло 72 тези доповідей 90 авторів.

Висловлюємо щирі вдячності усім учасникам конференції та бажаємо творчої наснаги, нових ідей, успіху та нових наукових здобутків!

З повагою,
завідувач кафедри здорового способу життя,
технологій і безпеки життєдіяльності

Андрій ІВАШУРА

Несен О. О. ЦИФРОВІ ПЛАТФОРМИ ТА ЗАСТОСУНКИ ДЛЯ АКТИВІЗАЦІЇ РУХОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ УЧНІВ НА ДИСТАНЦІЙНИХ УРОКАХ.....	121
Семенов А. І. ФІЗИЧНЕ ВИХОВАННЯ ТА РУХОВА АКТИВНІСТЬ РІЗНИХ ВЕРСТВ НАСЕЛЕННЯ.....	127

IV. ПИТАННЯ БЕЗПЕКИ ЛЮДИНИ І ДОВКІЛЛЯ В СУЧАСНИХ УМОВАХ

Maksymenko D. M., Abrakitev V. E. MODELING OF NOISE PROPAGATION PROCESSES IN THE CENTRAL PART OF KHARKIV...	130
Protasenko O., Duplenko D. LIFE SAFETY IN THE CONTEXT OF SOCIETY'S DIGITAL TRANSFORMATION.....	134
Protasenko O., Ladyhina S. DIGITAL TECHNOLOGIES IN THE CONTEXT OF SOCIETY'S ECO-SUSTAINABILITY.....	138
Браташ О. О. БЕЗПЕКА ЛЮДИНИ В СУЧАСНОМУ СВІТІ.....	141
Буцький В. Ю. ВПЛИВ ПРОМИСЛОВОГО ШУМУ НА ПСИХОФІЗІОЛОГІЧНИЙ СТАН ПРАЦІВНИКІВ.....	145
Галич А. О. РЕГУЛЮВАННЯ ШУМОВОГО ЗАБРУДНЕННЯ В УКРАЇНІ ТА ЄВРОПЕЙСЬКОМУ СОЮЗІ.....	149
Івашура А. А. ПРОБЛЕМИ ВІДНОВЛЕННЯ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОЇ ГАЛУЗІ В ПОВОЄННИЙ ПЕРІОД.....	152
Коваленко С. А., Пономаренко Р. В. РЕКОМЕНДАЦІЇ ЩОДО УПРАВЛІННЯ ЕКОЛОГІЧНИМ СТАНОМ ПОВЕРХНЕВОГО ВОДНОГО ОБ'ЄКТУ.....	154
Кузнецова А. О., Семенченко Д. О. ВПЛИВ ІНКЛЮЗИВНОГО РОБОЧОГО СЕРЕДОВИЩА НА ПРОДУКТИВНІСТЬ І ДОБРОБУТ ПРАЦІВНИКІВ.....	157
Михайлова Є. О. ОДЕРЖАННЯ ПЛАСТИКУ З ВУГЛЕКИСЛОГО ГАЗУ: ІННОВАЦІЙНИЙ ПІДХІД ДО ЗМЕНШЕННЯ ВИКИДІВ.....	159
Петровська Н. В. ПІДВИЩЕННЯ РІВНЯ БЕЗПЕКИ ТА ГІГІЄНИ ПРАЦІ В СЕКТОРІ ВІДНОВЛЮВАЛЬНОЇ ЕНЕРГЕТИКИ УКРАЇНИ....	161
Посашкова Д. С., Кравченко О. С. ЗАБРУДНЕННЯ АТМОСФЕРНОГО ПОВІТРЯ ВНАСЛІДОК ВІЙНИ: НЕБЕЗПЕКА ТА СПОСОБИ ВИРІШЕННЯ ПРОБЛЕМИ.....	165
Семенов Є. О., Твердохлєбова Н. Є. ПІДВИЩЕННЯ РІВНЯ ІНФОРМАЦІЙНО-ПСИХОЛОГІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ В СУЧАСНИХ УМОВАХ.....	169
Сінякова С. Ю., Темноху́д Б. О. МЕТОДОЛОГІЯ ОЦІНКИ КАНЦЕРОГЕННОГО РИЗИКУ НА ПРИКЛАДІ ФОРМАЛЬДЕГІДУ.....	172
Тесленко Д. С. ПСИХОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ ЗАПОБІГАННЯ ВИРОБНИЧИМ ТРАВМАМ.....	177

УДК 502.51:502.172

Коваленко С. А.
здобувачка третього (доктор філософії) рівня вищої освіти
кафедри технологій захисту навколишнього середовища
навчально-наукового інституту управління та безпеки населення
Національний університет цивільного захисту України
Пономаренко Р. В.
д.т.н., проф., т.в.о. начальника Інституту наукових досліджень
з цивільного захисту
Національний університет цивільного захисту України

РЕКОМЕНДАЦІЇ ЩОДО УПРАВЛІННЯ ЕКОЛОГІЧНИМ СТАНОМ ПОВЕРХНЕВОГО ВОДНОГО ОБ'ЄКТУ

Однією з причин забруднення поверхневих водних об'єктів, які є джерелами питного водопостачання населених пунктів, є скидання недостатньо очищених господарсько-побутових стічних вод. Неодноразово проводились дослідження екологічного стану поверхневих водних об'єктів басейну Дніпра [1; 2]. У науковій роботі [3] досліджено екологічний стан поверхневих і підземних вод Полтавщини, які належать до суббасейну Середнього Дніпра та виявлено перевищення вмісту фосфатів та нітратів, що слугує причиною евтрофікації поверхневих водойм, також виявлено тенденцію збільшення рівня забруднення хлоридами. У дослідженні [4] приділили увагу впливу скиду шахтних вод підприємств у річку Самара, яка є лівою притокою Дніпра та належить до суббасейну Нижнього Дніпра. Отримані результати показали, що якість води поверхневого водного об'єкту не відповідає нормативам екологічної безпеки, які розробляються і затверджуються відповідно до Водного кодексу України.

Основою алгоритму управлінських дій для реалізації басейнового принципу управління водними ресурсами є інтегрований підхід оцінки екологічного стану суббасейну поверхневого водного об'єкта шляхом урахування впливу лівих приток річки Дніпро на екологічний стан головної водної артерії. Розроблений алгоритм передбачає послідовне виконання кроків: збір та обробку отриманих даних кожною задіяною структурою (Український гідрометеорологічний центр, державна екологічна інспекція, регіональний офіс водних ресурсів, державна служба з надзвичайних ситуацій України), визначення прогнозованого значення впливу вищерозташованих приток на розташовані нижче за течією основної річки у межах суббасейну, на основі математичної моделі прогнозування зміни екологічного стану поверхневих водних об'єктів з урахуванням впливу вищерозташованих приток на нищерозташовані притоки, достовірність та адекватність якої доведена проведеними дослідженнями [5], ідентифікацію джерел забруднення, розробку та реалізацію заходів для попередження та ліквідації негативних наслідків.

Під час вирішення питання щодо необхідних заходів реагування на забруднення нижчезрештованого поверхневого водного об'єкта внаслідок впливу водного об'єкту, який географічно розташований вище, рекомендується виходити з наступного. Передбачається, що згідно з інформацією про потенційно можливе забруднення або наявне забруднення водного об'єкта структурні підрозділи використовуючи можливі засоби зв'язку повинні у максимально короткий термін довести інформацію про ситуацію до кожної задіяної організації, що здійснює спостереження за екологічним станом водних об'єктів: басейнові управління водними ресурсами, територіальні підрозділи ДСНС, державної екологічної інспекції, органів місцевої виконавчої влади.

Зазначені структури самостійно або співпрацюючи із іншою організацією (підприємством-забруднювачем) негайно повинні вжити необхідних заходів для проведення перевірки та з'ясування ситуації, стосовно ліквідації наслідків та контролю над ситуацією, що виникла на водному об'єкті. Організації, які відповідальні за розробку та контроль виконання заходів реагування, та підприємства, які виконують надані приписи, повинні організовувати постійні спостереження за ситуацією з метою встановлення ефективності розроблених мір та у встановленому порядку оперативно оповіщати всі зацікавлені структури з повідомленням про екологічний стан водного об'єкта, концентрацій забруднюючих речовин у ньому та у стічних водах підприємства, зокрема очікуваних значень концентрації від географічно вищезрештованих річок, про реалізовані дії та їх результати щодо запобігання чи ліквідації забруднення. Під час виявлення перевищення ГДК інформація негайно передається до територіальних органів ДСНС для визначення масштабів ситуації та оцінці загрози життю населення на певній території, які у свою чергу оперативно доводять інформацію до населення та органів місцевої влади.

Пункти спостережень і контролю обов'язково суміщаються з гідрологічними постами чи ділянками, які забезпечені гідрологічними даними. Відповідно до Положення про український гідрометеорологічний центр державної служби України з надзвичайних ситуацій від 02.04.2024 р. територіальний орган УкрГЦМ регулярно здійснює збір та обробку отриманих даних концентрацій речовин з постів спостереження на водних об'єктах. З метою підвищення рівня достовірності і надійності оцінки екологічного стану суббасейну поверхневого водного об'єкта шляхом урахування взаємного впливу притоків на зміну екологічного стану головної водної артерії, територіальному органу УкрГЦМ на основі виявлених закономірностей впливу географічно вищезрештованої лівої притоки Дніпра на нижчезрештовану внаслідок внутрішньої течії необхідно регулярно визначати очікуване значення концентрації речовини від вищої притоки на посту спостереження нижчої притоки і порівнювати із фактичними даними концентрацій речовин.

Серед складових елементів спостережень обов'язково необхідно враховувати візуальний контроль за станом водного об'єкта. Одним з найбільш вагомих ознак небезпечної ситуації на водному об'єкті є масова загибель риби та інших водних організмів, виділення пухирців донних газів, поява підвищеної

мутності, сторонніх фарбувань, запаху, цвітіння води, піни, плівки та інших явищ, які відхиляються від нормального стану водного об'єкта.

У запропонованому алгоритмі задіяні структури, які підпорядковуються різним міністерствам. Кабінет Міністрів України є вищим органом виконавчої влади України, який здійснює державне управління та забезпечує реалізацію законодавства. Тому повинно бути розроблене та затверджене рішення Кабінету Міністрів України, яке дозволить застосовувати запропонований алгоритм, з метою запровадження управлінських рішень, які спрямовані на зменшення негативного техногенного навантаження на поверхневий водний об'єкт для реалізації басейнового принципу управління водними ресурсами.

Список використаної літератури

1. Determining the effect of anthropogenic loading on the environmental state of a surface source of water supply / R. Ponomarenko et al. *Eastern-European Journal of Enterprise Technologies*. 2020. №3/10(105). С. 54–62. doi: 10.15587/1729-4061.2020.206125.

2. Пічура В. І., Потравка Л. О. Екологічний стан басейну річки Дніпро та удосконалення механізму організації природокористування на водозабірній території. *Водні біоресурси і акваторія*. 2021. №1. Т. 14. С. 170–200. doi: 10.32851/wba.2021.1.14.

3. Фесенко О. Г. Характеристика нітратного забруднення поверхневих і підземних вод Полтавського регіону. *Вісник Полтавської державної аграрної академії*. 2014. № 1. С. 121–124.

4. Кулікова Д. В. Оцінка якісного стану водних об'єктів, що перебувають під впливом скиду шахтних вод. *Науково-практичний журнал Екологічні науки*. 2019. № 1(24). Т. 1. С. 112–116. doi: 10.32846/2306-9716-2019-1-24-1-19.

5. Коваленко С. А. Вплив обміну ґрунтовими водами між притоками на екологічну якість вод поверхневих водних об'єктів. *Науково-технічний журнал Техногенно-екологічна безпека*. Харків, 2023. 14(2/2023). С. 98–103. doi: 10.52363/2522-1892.2023.2.10.

6. Коваленко С. А. Математична модель прогнозування зміни екологічного стану поверхневих водних об'єктів з урахуванням впливу вищерозташованих приток. *Науково-технічний журнал Техногенно-екологічна безпека*. Харків, 2024. 16(2/2024). С. 46–53. doi: 10.52363/2522-1892.2024.2.7.

НАУКОВЕ ВИДАННЯ

Збірник матеріалів

***II ВСЕУКРАЇНСЬКА НАУКОВО-ПРАКТИЧНА
КОНФЕРЕНЦІЯ***

***«ФІЗИЧНЕ ВИХОВАННЯ, БЕЗПЕКА ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ
І СУЧАСНІ ТЕХНОЛОГІЇ ВИРОБНИЦТВА»***

21 березня 2025 року

Відповідальність за дотримання вимог академічної доброчесності
несуть автори

За загальною редакцією А. А. Івашури

Комп'ютерна верстка О. С. Кравченко

Відповідальний секретар О. С. Кравченко

Тези розповсюджуються в електронному вигляді

Адреса редакційної колегії: 61166, м. Харків, просп. Науки, 9-А,
Харківський національний економічний університет імені Семена
Кузнеця Кафедра здорового способу життя, технологій і безпеки
життєдіяльності, тел. +38 (057) 702-18-36

Харків 2025